

Geschiedenis van de EUG in vogelvlucht

Het gereformeerde studentenpastoraat dateert al uit 1936, de Utrechtse Studenten Parochie (U.S.P.) is in de oorlog opgericht (nadat een katholieke studentenvereniging van de bezetter niet meer mocht), en hervormd studentenpastoraat is vlak na de oorlog ontstaan. In 1970 ontstond de Evangelische Akademie Gemeente (E.A.G.) als samenwerkingsverband van hervormden en gereformeerden, zij hadden 's morgens een kerkdienst in de Janskerk en 's avonds in de Pieterskerk; daarnaast had de U.S.P. vieringen, aanvankelijk in de aula van de universiteit, naderhand in de kapel van gebouw Cunera. In juli en augustus waren er geen diensten, want vele studenten waren 's zomers niet in de stad. Wel ontstond er omstreeks 1970 op initiatief van enkele studenten al samenwerking tussen E.A.G. en U.S.P., met oecumenische vieringen om 12 uur in de Geertekerk (na de dienst van de Remonstranten). Aanvankelijk was dit bedoeld om enige leegte in de zomermaanden te vullen, maar deze diensten waren zo'n succes dat ze bleven bestaan. Ook de Lutherse, Doopsgezinde en Remonstrantse kerken haakten aan.

De E.A.G. en U.S.P. werkten steeds meer samen als Evangelische Universiteits Gemeente (E.U.G.) wat allengs steeds vaker kortweg EUG werd. Hun bladen fuseerden: Reagens (van de E.A.G.) en Vragenderwijs (van de U.S.P.) gingen samen tot Reagerenderwijs, waarvan het eerste nummer in september 1975 verscheen. Men had toendertijd de beschikking over 12 pastores en een lange lijst van kerkdiensten.

Het kerkvolk werd in het eerste jaarverslag van de EUG als volgt gekarakteriseerd: "De EUG is een strand waar mensen voor een paar jaar aanspoelen, om vervolgens weer te verdwijnen. De leeftijd van de meesten is tussen de 20 en 30 jaar."

Toen de Janskerk in restauratie ging, besloot de E.A.G. om met enkel kerkdiensten in de Pieterskerk door te gaan. Op de eerste zondag van september 1981 kon de Janskerk weer in gebruik worden genomen: men ging na de dienst in de Geertekerk in optocht met het avondmaalstel naar de Janskerk – sindsdien gingen de E.A.G. en U.S.P. definitief samen als Evangelische Universiteits Gemeente (E.U.G.), met oecumenische vieringen in de Janskerk. Spoedig daarna zijn de functies van ouderling en diaken opgeheven – vanuit de U.S.P. keek men toch wel vreemd aan tegen dat verschijnsel, en er waren ook vrijwel geen nieuwe ouderlingen en diakenen meer te vinden die de traditionele rol wilden vervullen ('s zondags een ouderling en diaken van dienst, doordeweeks bezoekwerk). Ook de naam ging veranderen: gaandeweg liet men steeds vaker de punten in de afkorting 'E.U.G.' weg en werd de volledige naam 'Evangelische Universiteits Gemeente' minder vaak gebruikt. Vooral in 1979 was er een veelvuldige roep om naamsverandering omdat men ontdekte dat aankomende studenten de EUG steeds vaker associeerden met evangelische organisaties zoals de Evangelische Omroep (EO). In 1983 zijn de woorden 'evangelische universiteits gemeente' vervangen door 'oekumenische studentengemeente'.

Op 15 december 2004 heeft men vanuit het bisdom de U.S.P. opgeheven: een parochie heeft recht op een priester, en die kon men ons (zelfs part-time) niet meer leveren. In 2007 en 2008 zijn ook de laatste twee katholieke studentenpastores (pastoraal werkers) uit de EUG uit hun functie ontheven. Hiermee was aan de katholieke samenwerking binnen de EUG formeel een einde gekomen, waarmee het oecumenische samenwerkingsverband als zodanig op losse schroeven kwam te staan. Desondanks blijft men vanuit de RKK wel gastvoorgangers leveren om de Janskerk als oecumenische vierplek te steunen. Daarna is er tussen vertegenwoordigers vanuit diverse kerken (met medewerking van ook het dekenaat van de RKK) overleg gestart om voor het pastoraat aan studenten iets nieuws van de grond te krijgen. Dit heeft in juni 2008 geresulteerd in de oprichting van het IPSU als samenwerkingsverband tussen de Protestantse Gemeente Utrecht, de Lutherse, Remonstrantse en Doopsgezinde Gemeenten uit Utrecht en de EUG; naar op het allerlaatste moment bleek, toch zonder deelname vanuit het dekenaat, want de nieuwe bisschop kon (nog) geen toestemming geven om het convenant te tekenen. Ondertussen wordt in de EUG als oecumenische gemeente die 's zondags in de Janskerk bijeenkomt, steeds meer de behoefte gevoeld aan een gemeentepastor. Deze gemeente wil zichzelf niet als een eilandje zien, en heeft daarom aansluiting gezocht bij de PGU.

[Dit stuk is oorspronkelijk geschreven als 2^e voetnoot bij de notitie 'Ruimte waar het licht kan komen' (juni 2009). In augustus 2010 zijn (voor plaatsing op de website) na verdergaand bronnenonderzoek een jaartal en het stukje over de naamsverandering verbeterd en enkele kleine aanvullingen gemaakt; in juli 2011 is nog een jaartal gewijzigd.]